

Ryszard F. Mazurowski

Pianki, gm. Zbójna, woj. łomżyńskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 13, 43-44

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

do prowadzonych już prac, pozostałe zaś objęły południową część osady. Eksplorację przeprowadzono łącznie na powierzchni 90 m².

Odsłonięto przypuszczalnie ślady słupowego domostwa o wymiarach: ok. 4 m x 6,5 m, w którym znajdowało się amforowate naczynie z wyrobami burastynowymi /w tym guzki i 1 półwytwór/.

Uzyskany materiał zabytkowy prezentowany jest przez ceramikę technologicznie zróżnicowaną z ornamentem sznurowym, stempelkowym i grzebykowym, krzemienie, w tym narzędzia /drapacze, skrobacze, grociki laurówate, 1 fragment toporka kamiennego i wyroby burzstynowe/ zawieszka, guzy/.

Materiały przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Badania będą kontynuowane.

PEŁCZYSKA, gm. Złota
woj. kieleckie

patrz
uzupełnienie 1978

PIANKI, gm. Zbójna
woj. łomżyńskie
Stanowisko 1

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii
Zakład Badań Archeologicznych
S. S. P. "Universitas"
w Warszawie

Badania prowadził dr Ryszard F. Mazurowski. Finansował WKZ w Łomży. Drugi sezon badań ratowniczych. Obozowisko sezonowe kultury niemeńskiej i ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego.

Przebadano obszar 150 m² lokując wykopy we wschodniej, środkowej i zachodniej części rozległej wydmy, położonej na krawędzi wysokiego terasu starorzecza Narwi. We wszystkich wykopach wystąpił następujący układ stratygraficzny: warstwy I-III /współczesny poziom glebowy, iluwium gleby współczesnej, piaski warstwowane/ - brak śladów osadnictwa pradziejowego; warstwa IV /pierwotny poziom glebowy/ - występowanie w ciągłej warstwie kulturowej ceramiki wczesnośredniowiecznej oraz głównie średniowiecznej, ślady orki w postaci wyraźnych smug i bruzd zorientowanych na linii SE-NW, a także ślady gospodarki wypaleniskowej; warstwa V /iluwium silne gleby pierwotnej/ - obfite występowanie materiałów zabytkowych kultury niemeńskiej; warstwa VI /iluwium słabe gleby pierwotnej/ - spodaryczne występowanie materiałów kultury niemeńskiej części E stanowiska; warstwa VII/ piasek calcowy/ - brak zabytków.

Badania pozwoliły ustalić zasięg obozowiska /lub obozowisk ?/ kultury niemeńskiej na linii E-W, a także wskazały na miejsca koncentracji zabytków ruchomych. W materiale ceramicznym wspomnianej kul-

tury dominują formy naczyń szerokootworowych o lekko wychylonej na zewnątrz krawędzi wylewu najczęściej zdobionej nacięciami lub odciskami palcowymi. U niektórych form występują pod krawędzią otwory lub guzki wypchane od wewnątrz, odciski paznokciowe w układzie poziomym linii uzupełniane niekiedy poziomymi liniami małych dołków. Stwierdzono również sporadycznie ornament ściegu bruzdowego. W części wschodniej stanowiska wystąpiły dwa fragmenty ostro zakończonych den naczyń. Dość częste są formy naczyń szerokootworowych, niezdobionych, o lekko pogrubionej krawędzi wylewu. W materiale ceramicznym wyraźnie wydzielają się dwie grupy naczyń pod względem technologicznym, a zapewne i funkcjonalnym: a/ grubościennie ze średnio- i gruboziarnistą domieszką ilucznią; są one słabiej wypalone, b/ formy cienkościennie z domieszką drobnoziarnistą, doskonale wypalone. W obydwu przypadkach spotykane są analogiczne rodzaje ornamentu. W identyczny sposób wykańczano również powierzchnie tych naczyń /ślady przecierania wiechciem trawy w różnych kierunkach/.

W materiale krzemieniu do najbardziej charakterystycznym form, obok półsurowca wiórowego i odłupkowego, należą: rdzenie wiórowe o kształcie stożkowatym, klockowatym lub nieregularnym, łuszczenie jedno- i wielobiegowe, ryłce klinowe i węglowe, kilka odmian drapaczy, 3 trapezy, 2 małe liściaki trzpieniowate, skrobacze odłupkowe, półtylczaki, 1 ciosak odłupkowy. Wykonano je prawie wyłącznie z narzutowego krzemienia bałtyckiego.

Ponadto znaleziono kilkanaście fragmentów drobnych kości zwierzęcych, fragment ozdoby /?/ bursztynowej i węgle drzewne. W części W stanowiska /wykop V/ wystąpiło skupienie małych kamieni polnych, pod którym odkryto dwa ornamentowane fragmenty naczyń kultury niemeńskiej oraz węgle drzewne /obiekt I/.

Według dotychczasowych obserwacji wynika, że zabytki kultury niemeńskiej występują w niezakończonym układzie stratygraficznym i jednorodnym kulturowo. Z tego względu stanowisko I w Piankach jest bardzo istotne dla badań nad problematyką osadnictwa subneolitycznego w Polsce północno-wschodniej.

Przewiduje się kontynuację badań w następnym sezonie.

PODGAJ, gm. Aleksandrów Kujawski
woj. włocławskie
Stanowisko 32

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Archeologii
Zespół Badań Kujaw

Badania pod kierunkiem doc. dr hab. Aleksandry
Cofta-Broniewskiej. Finansował UAM. Pierwszy
sezon badań. Obozowiska: kultury ceramiki wstę-
gowej rytej, kultury pucharów lejkwatych i z
okresu schyłkowego neolitu.

Badania podjęto w ramach planu studiów nad wczesnoneolitycznym
kompleksem osadniczym zlokalizowanym na obszarze gleb lekkich w do-